

# KURJER WARSZAWSKI

D. 22. Września. — Rok 1837.  
Piątek.

№ 251.

Jutro, Ś. Tekła.  
Porównanie dnia z nocą.

W następującą Niedzielę (poitrze) o godz. 12 w południe, odbędzie się publiczne Sprawozdanie z działań *Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności* z roku zeszłego. Na które toż Towarzystwo zaprasza Szanowną Publiczność do głównej sali w tymże Instytucie na Krakowskiem Przedmieściu. — Liczni przyjaciele, tudzież mnóstwo tutejszych mieszkańców doznających od lat wielu skutecznej, gorliwej pomocy lekarskiej Doktora *Brandt*, ponieśli nader dotkliwą stratę przez zgon tego szanownego męża wczoraj nastąpił, po krótkiej chorobie. Oddany będzie obszerniej hołd należny cnotom Jego i zasługom. — W kopalniach węgla kamiennego wokolicach *Dąbrowy* pod *Będzinem* w gubernji *Krakowskiej*, znaleziono na pokładzie węgla, skamieniałość drzewa *palmowego*, oraz kości i zwierząt *przedpotopowych*. Na szczególniejszą zasługę uwagę, okoliczność, że drzewo palmowe jest całe z liśćmi i gałęziami! Osobliwości te wkrótce mają być do Warszawy sprowadzone. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono: zł. 2 na Instytut m:z: dzieci, za późne przychodzenie w nocy Subjektów Perukarskich; oraz zł. 8 za uchybienie w obowiązkach służby 2ch Stróżów z pałacu Nr 542. Pomocnik Podśędka przy Urzędzie Munic: przeznaczył dla tegoż Instytutu zł. 2, niewłaściwie dane Dozorey polic: celem uwolnienia awanturnika z podstrazy. — Żądanych Biletów z powinszowaniem imienia, Narodzenia i Nowego roku, do kądzenia, na papierze welinowym z brzegami złotonemi, więzykach rosyjskim i polskim, można już nabyć w fabryce patentowej świec obrotowych, przy ulicy *Bielańskiej* pod Nr 608, za cenę pomірną. Ktoby zaś życzył brać do handlu, otrzyma rabat; takowe bilety i inne wyroby z tej fabryki pochodzące, wolno wprowadzać do Ce-

sarstwa Rossyjskiego. *A. Gottlieb* i komp: — Bracia *Pelizaro* utrzymujący handel rycinami w Warszawie na Kra: Przed: wprost XX: *Bernardynów*, znowu donoszą szano: lubownikom dzieł tego rodzaju, iż świeży otrzymali transport, w którym znajdują się między innymi: w dużym formacie portret *Napoleona* otoczonego osobami najświetniejszymi swojej epoki! Portret *Xżnej Orleańskiej*, portret *Kornela Falkoni* artysty Królewskiej akademji muzycznej i przytem inne rozmaite. — W Instytucie naukowym prywatnym o 5 klassach u PP. *Konradi* (*Conradi*) i *Fatke*, pod Nr 1260 przy ulicy Nowy świat, w domu właściciela *W. Domańskiego*, kurs nauk rozpocznie się z d. 1 Paździer: r. b. Szanowni Rodzice lub Opiekunowie życzący umieścić na pensji swoje dzieci, o bliższych warunkach powziąć mogą wiadomość każdego czasu w wyż wymienionym instytucie. — Wczoraj w Wielkim teatrze napełnionym publicznością, przywołani: po *Estelli* JP. *Kudlicz*; po 1szym akcie *Rycerza* i *Wieszczki* JPanna *Szlancowska*, taż po ukończeniu, oraz JPanna *Gwozdecka*, JPani *Kos*: i JPanna *Gwozdecka* powtórnie. — Woda na Wiśle pod Krakowem poczęła dnia 20 b. m. o godzinie 1szej po północy tak znacznie przybierać, iż do godziny wpół do 8ej z rana tegoż dnia przybyło przeszło stóp dwie od zwyczajnej; całkowitz wody jest stóp 5, cali 3, i spodziewaia się ieszcze większego przyboru onej z Gór, zwłaszcza że się nie wyogadzało.

*Wyjętek z listu, d. 1 Września.* — Po raz 3ci nawiedziłem nasz *Karlsbad*, to jest *Busk*. Za każdym razem z przyjemnością dostrzegam widoczny wzrost tego miejsca, które ma dla mnie wiele powabów, być może dla tego iż zdrów będąc, nie szukam polepszenia zdrowia, ale przybywam iedynie w celu przeiazdki i ro-

zrywki. Na czemże takowa zależy? zapytasz mię? oto znachodzę tu znaiomych z różnych stron kraiu nagromadzonych, używam przechadzek, uczęszczam na bale, loterje fantowe na dochód ubogich cierpiących, nakoniec przygrywiająca muzyka z Czechów złożona i widok snujących się poiazdów w tak małym miasteczku, bawi mię i zajmuje. R. 1832 kiedy byłem pierwszy raz w Busku, znalazłem go lichą miejsciną drewnianą; po najniższą rzecz posyłać trzeba było do 2ch mil odległego *Pińczowa*; dziś masz kilkanaście marowanych domów, znajdziesz aptekę, cukiernię, dwie restauracje, handel win, korzeni i parę sklepów zdrobneimi towarami. Rynek dawniej pochyły i nierówny, zawierał kałużę melfityczną, przytułek gęsi, kaczek i trzody chlewnej; dziś splantowany, ogrodzony i trawnikami okryty. Przedtem kąpano się w drewnianych wannach, taż przy swem mieszkaniu, musiano wodę przywozić ze źródła, gotować ją, co wiele zachođu wymagało; dziś wznosi się opodal od miasta okazały gmach kąpielny, zadziwiający ogromem, pięknym kształtem, należytą wygodą i uwagi godną maszyneryją. W skrzydłach tego gmachu są na dole i na piętrze mieszkania za mierną cenę do naigcia, okilkadziesiąt zaś kroków murowana rotunda, zawierająca wodę do picia, a przy drodze wiodącej do miasta, szpital *S. Mikotaia* na wzgórzu i domek szwajcarski z oranżeryją, gdzie oprócz nabiata, dobrej dostaniesz kawy. Łatwo pojąć możesz, iakie to wszystko sprawiło na mnie wrażenie, tem bardziej że będąc przed 3ma laty, puste ieszczę widziałem błonia. Żakować należy, iż grunt okoliczny nie sprzyja roślinności; Administracja miejscowa założyła dla uprzyjemnienia miejsca obszerny ogród spacerowy, ale mimo wszelkich starań i troskliwości, drzewa z trudnością się przyjmują. Natomiast znajduje się w mieście cienisty ogród szpalerowy, przytyka on do dawnego klasztoru PP. *Norbertanek*. Kościół ujrzałem pięknie wyporządzo-

nym i odnowionym. Słowem Busk z każdym rokiem powabniejszą przybiera postać. Dodać do tego należy, iż mimo licznego zgromadzenia goszczących, pomieszkania i żywność, nierównie są tańsze, aniżeli lat zeszyłych. Postrzeżać począto iż woda Buska, oprócz leczenia wielu chorób, zbawienne wywiera skutki na cierpienia *koltunowe*. Znany ze swojej biegłości w sztuce lekarskiej Doktor *Oczapowski*, przybyły tu z Warszawy, gruntownie zastanawia się nad zbadaniem coraz krzewiącej się tej choroby i nad nowym uzdrawiającym ją środkiem. *T. L...ski*.

(Art. na.) D. 3 b. m. odbył się obrzęd zaślubin *W. Józefa Borkowskiego* Dziedzica majątków w gubernji Podlaskiej, z *W. Izabellą Sosnowską*, w domu Rodzicielskim w Jeżewie w obw: Łomżyńskim. Młoda parę w obec Rodziców i krewnych Państwa młodych, oraz licznie zgromadzonych znakomitych Osób, połączył węzłem małżeńskim *WJX. Nadolski*, Superjor Zgromadzenia XX. Misjonarzy wkościele Tykocińskim, przedstawivszy jej w krótkiej mowie a czułych wyrazach ważność nowo obranego stanu. Po skończeniu błogosławieństwie, wrócono do domu rodzicielskiego Panny młodej, gdzie bawiono się wesoło.

*Hisz Kohn* w *Włocławku* ma honor donieść Szanownej Publicznosci, że się znajduje u niego skład książek szkolnych. U tegoż przyjmują się też obstalunki na wszelkie inne książki. — W *Krakowie* d. 10 b. m. życie przestał zasłużony ś. p. *Antoni Szaster*, były Senator, uczo-ny Doktor medy; Professor akademji krakow, żył lat 82.

*Włochy*. — Król Neapolitański zamysłał nieść kwarantanę w swoim kraiu, byłby to krok również korzystny dla *Neapolu* iako też dla ościennych państw handlowych. Między osobami zmarłymi w *Neapolu* na cholerę, wymieniają *Xiężnę Krystynę Massimo* ostatnią córkę *Xięcia Xawerego* saskiego, syna *Augusta III* Króla Polskiego i brata *Delfinowej* francuzkiej,

matki 3ch Królów: *Ludwika XVI*, *Ludwika XVIII* i *Karola X*. Była ona urodzoną we Francji i zostawiła wiele dzieci ze swego małżeństwa z Xięciem *Kamillo Massimo*. — W porcie geneueńskim panuje nadzwyczajna czynność, kilka statków ma być wysłanych do południowej Francji i Hiszpanji.

*Hiszpanja*. — Jenerał *Seoane* cierpi bardzo z powodu rany. — Naczelnicy karlistowscy odbyli radę iak postąpić z ienćcami zabranemi *Bjuerenśowi*; *Kabrera* był zdania aby wszystkich rozstrzelać, gdy zaś *Willareal* temu się przeciwił, nastąpiła bardzo żywa rozprawa, w skutku której *Kabrera* musiał schronić się ucieczką. — W *Ojarzun* i *San Sebastjan* okazał się duch zamieszania. — *Don Karol* wraz z całym swoim dworem przywdział żałobę po śmierci *Wilhelma* Króla angielskiego.

*Francja*. — Nagła zmiana temperatury spowodowała w *Marsyli* zmniejszenie się cholery. — Z Francji zamyślają wygnać cyganów, gdyż w niektórych departamentach, a mianowicie w południowych pyrenejjskich nadzwyczaj się rozmnożyli i niepokoją mieszkańców częstą kradzieżą. — Zgromadzenie francuzkich uczonych w *Nec* rozpoczęło swe posiedzenia 5 b. m.

*Turecja*. — *Ibrahim* Basza wylądował w *S. Żean d' Akr* i udał się do *Damaszku*. Rzecz zdaje się pewną, że w *Syrji* odkryto znaczne kopalnie *złota*, według prawa należy się wprawdzie znaczna część Sultanowi, lecz wątpią czy Wice Król Egiptu co ustąpi. — Porta urzędownie zawiadomiła mocarstwa europejskie, że *Kapudan* Basza jest tylko wysłany w celu zwiedzenia kilku wysp *Archipelagu* i zaprowadzenia nieiakich ulepszeń w *Tunecie*. — Xiążę *Mitośz* przestał kosztowny brylantami wysadzany pałasz Baronowi *Herder* w *Saxonji*, za to iż złożył mu rapport o stanie kopalń w *Serawi* i złożył gabinet mineralogiczny w *Kragulewic*.

*Niemcy*. — W *Peszcie* niedawno zbankrutował znaczny dom handlowy *Salomona Strasser* na 2,000,000 zł. — Posąg angielskiego Króla *Wil-*

*helma IV*. d. 7go b. m. został ustawiony w *Getindze*.

*Rozmaitości*. — W kantonie *Wallis* w *Szwajcarji*, istnieje piękny zwyczaj, że ludzie rzeczy znalezione, nawet pieniądze zawieszają na wielkim krzyżu na smętarzu. Nie ma przykłądu aby kiedy znalazca zatrzymał przedmiot w nieprawem posiadaniu. Indziej istnieje piękny zwyczaj, rzeczy znalezione nie oddać na smętarz lecz kochance lub do szynkowni. — Obecnie istnieje w powiecie *Awacs* we Francji rodzina licząca 12 niewidomych. Dziadek jest ślepy, z 8miu jego synów 6ciu także pozbawionych jest światła, a jeden z tychże zrodził ieszcze 5 niewidomych dzieci. — Wirtuoz Fortepjanista *Talberg* uda się z *Paryża* do *Rossji*, we Francji zaś spodziewany jest z *Petersburga* Fortepjanista *Henger*. — W *Paryżu* pod opieką Królowej założony jest instytut położniczy dla ubogich kobiet. — Miasto *Werwjer* w Belgji zamysła ustawić popiersie *Napoleona* na tamtecznej głównej studni. — Szczególny przypadek śmierci zdarzył się skutkiem oziębienia. Młoda Dama angieli: nazwiskiem *Pregl* swędzszy cała spocona do swego pokoju, włożyła na szyję kilka sznurków peret szklanych. Nagłe działanie zimna sprawiło taki skutek, że Dama dotknięta gwałtownym bólem szyi ledwo zdołała wydać okrzyk o pomoc. W kilka minut nim przybył lekarz wyzionęła już ducha. — W okolicach *Interlaken* wpadło do potoku dziecię zamożnej angielskiej rodziny. 12toletni chłopiec wiejski szczęśliwie ie wydobył i oddał na łono ojca, który pełen radości, za to oswobodzicielowi ofiarował... 5 groszy! — 5go b. m. przedstawiono po pierwszy raz na teatrze *della Skala* w *Medyolanie*, operę z muzyką ucznia *Verhandantego*, Hiszpana, *Marcjano Obiols*, z poczęją *Romaniego*, pod tytułem „Nienawiść i Mitośz“, pochwaloną jest w gazecie medyolańskiej iako dzieło muzyczne znakomitej wartości. — W teatrze opery komicznej w *Paryżu* przedstawiono nową operę w 3ch aktach

pod tytułem *Gizo*, słowa są *Planarda* i *P. Żorża*, muzyka *Onslowa*. Znawcy bardzo wychwalają to dzieło muzyczne; Onslow prócz tej opery, jest także kompozytorem 2ch oper *Roznosiciel* i *Alkad z Wegi*, lecz najbardziej wstawiony z kwartetów i kwintetów.

### PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Suski Grze: Dzie: z Suski; Bujno Fran: Dzi: z Siedleckie; Nowakowski Leon Oby: z Siedlec.

### DONIESIENIA.

Wiadomo czynię, iż w dniu 13/25 Wrześ: r. b. o godzinie 10ej rano, w mieście Niaszawie w Powiecie Radziejewskim Gub: Mazowie, iako prawnie zajęta Pszenica w ilości korcey 1,200, takowa przez publiczną licytacją sprzedaną zostanie.

*Edward Marjowski K. T. C. G. M.*

Dobra Ziemskie Śliwniki, Żelgoszcz, z Kolonją Biłanna w Powiecie Zgierskim Gubernji Mazow: położone, dziedzicznie do SSrów niegdy Jana Starzyńskiego należące, zajęte zostały na wydzierżawienie sądowe od Sgo Jana r. b. Ostrzegam przeto, ażeby nikt o dzierżawę tychże Dóbr i Propinacją z temiż Sukcessorami Starzyńskimi ani z nikim bąkolwiek w żadne układy ani kontrakty, oraz o kupno-Lasów do Dóbrtychże przynależących nie wdawał się, gdyż Administrator sądownie tam na gruncie ustanowiony wszystkiemu stawi przeszkodę, i każdy kto by wszedł w podobne czynności, na szkody tylko narażony by został. *Józef Neugebauer* Wierzyciel popierający Wydzierżawienie sądowe.



W dobrach Rządowych Zwola i Suchowola o mile od miasta powiatowego Żelechowa położonych, w obwodzie Łukowskim, Gubernji Podlaskiej, są Owce do sprzedania w dobrym gatunku, z zaręczeniem o ich zdrowiu, to jest Maciór sztuk 200 i tyleż Skopów od 3ch do 4ch lat mających. Życzący sobie, za zgłoszeniem się do wspomnianego miejsca, po miernej cenie u Właściciela nabyć może.

Na żądanie Sukcessorów niegdy Franciszka Hampla w dniu 13/25 Wrześ: r. b. o godz: 9ej z rana w domu przy ulicy Rynek Starego Miasta pod Ner 52 położonym, sprzedaną zostanie przez publiczną licytacją pozostałość po tymże Hamplu, składająca się z Mebli, Garderoby, Bielizny, Srebra, Biblioteki i tym podobnych przedmiotów, a to za gotowe natychmiast płacić się mające pieniądze.

*Antoni Sikorski Reient P. W.*

☞ Nie wiedząc o terażniejszym mieszkaniu osoby, która pożyczyla tom 3ci i 4ty *Niesieckiego*; u-

praszamy ją najusilniej aby raczyła odesłać 2 tomy pod Numer 74.

**PIERWSZE PIATRO ze STAJNIA, WOZOWNIA**, przy ulicy Nowy Świat Nr 1309, za Ordynacką ulicą, od Sgo Michała do naiecia.

W Posesji Ner 1066 przy ulicy Królewskiej od frontu po lewej stronie wchodząc do korpusu, jest do wynajęcia każdego czasu SKLEP obszerny z 2ma Stajniami, Alkierzemi i Kominarką. Bliższa wiadomość w Składzie Głó: Żelaza i wyrobów żelaz: z fabryk Rzadowych w starej oficynie Marywil obok Teatru wiel-



Fortepjan nowy, mahoniowy o pół 7my oktawy w domu pod Nr 411, przy ulicy Krakowskie Przedmieście w Fabryce Fortepjanów, jest do sprzedania.

Przy ulicy Elektoralnej obok Kommissorjatu Wojskowego pod Nr 752, jest APPARTAMENT donajęcia na 1m piątrze, złożony z jednego Salonu, Pokoju z Balkonem i 2ch Pokoi innych od frontu, a od tytu 5 Pokoi czyli razem Pokoi 9, z kuchnią dużą, dwie sienie, Piwnicą, Brwalnią, Górą i Stajnią, na 4 Konie, od Sgo Michała. Wiadomość w tymże domu na 1m piątrze.



Pod Nr 1025 na Grzybowskiej ulicy, jest do wynajęcia każdego dnia para Koni z krytą Bryczką i pewnym Służącym; dowiedzieć się na 2gie piątro; tamże mając można Kocz z fordeklem na spacer z Koni lub bez nich. Pod Nr 132, na Piekarskiej ulicy są różne POMIESZKANIA z jednej lub 2ch Jzb składające się, do naiecia za najpomierniejszą cenę.

Do Sklepu Ubogich złożono do sprzedania sztukę MATERJI perskiej i Szal francuzki mordore, są oraz złożone SZALE tureckie biały karmazynowy i CHUSTKI wełniane w kwiaty.



Dziś w Kawiarni w Ginachu Teatralnym pod filarami od strony ulicy Wierzbowej, grać będzie KWARTET z dobranych Artystów złożony, bez wymagania od Gości. Zacznie o godz: 5, a skończy o 10.

\*. Dziś w Kawiarni Literae: przy ulicy Trębackiej na przeciw domu pod Saturnem, danym będzie WIECZOR MUZYKALNY.

Dziś rano ciepła stopni 6. Wczoraj w południe 10. **TEATR WIELKI.** Jutro *Upior*; między aktualni *JP. Czapek* z Towarzystwa muzycznego Pragskiego; grać będzie na fortepjanie Kompozycje *Szopana* i *Humla*. — (Dziś w Rozmaitości na żądanie *Zachód słońca* zamiast *Kłamecy*; reszta jak ogłoszono).

**ORKIESTRA WROCZA:** dziś od godz: 4 do 7 wieczór na Foxalu; a od 7 do 10 w Hotelu Wileńskim.